

ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

ประวัติความเป็นมา

"จังหวัดราชบุรี" มีชื่ออันเป็นมงคลยิ่ง หมายถึง "เมืองพระราช" เป็นเมืองเก่าแก่ เมืองหนึ่งของประเทศไทย จากการศึกษาและขุดค้นของนักประวัติศาสตร์ นักโบราณคดี พบว่า ดินแดนแถบลุ่มแม่น้ำแม่กลองแห่งนี้เป็นที่อยู่อาศัยของคนหลายยุคหลายสมัย และมีความรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีต จากหลักฐานทางโบราณสถานและโบราณวัตถุจำนวนมาก ทำให้เชื่อได้ว่ามีผู้คนตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้ตั้งแต่ยุคหินกลาง ตลอดจนถึงค้นพบเมืองโบราณสมัยทวารวดีที่ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ได้เคยดำรงตำแหน่งหลวงยกกระบัตรเมืองราชบุรีในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ซึ่งในช่วงปลายสมัย กรุงศรีอยุธยาและตอนต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่าเมืองราชบุรี เป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญเป็นสมรภูมิการรบหลายสมัย โดยเฉพาะในสมัยสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้ยกทัพมาตั้งรับศึกพม่าในเขตราชบุรีหลายครั้ง ครั้งที่สำคัญที่สุด คือ สงครามเก้าทัพ

ต่อมา พ.ศ. ๒๓๖๐ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างกำแพงเมืองใหม่ทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำแม่กลองตลอดมาจนถึงปัจจุบัน ครั้นถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ใน พ.ศ. ๒๔๓๗ ได้ทรงเปลี่ยนการปกครองส่วนภูมิภาค โดยรวมหัวเมืองต่างๆ ที่อยู่ใกล้ชิดกันตั้งขึ้นเป็นมณฑล และได้รวมเมืองราชบุรี เมืองกาญจนบุรี เมืองสมุทรสงคราม เมืองเพชรบุรี เมืองปราณบุรี เมืองประจวบคีรีขันธ์ รวม ๖ เมือง ตั้งขึ้นเป็นมณฑลราชบุรี โดยตั้งที่บัญชาการมณฑล ณ เมืองราชบุรี ทางฝั่งขวาของแม่น้ำแม่กลอง (ต่อมาเป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัดราชบุรีหลังเก่าและในปัจจุบันเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติราชบุรี) และในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ ได้ย้ายที่บัญชาการจากฝั่งซ้ายกลับมาตั้งรวมอยู่แห่งเดียวกับศาลาว่าการมณฑลราชบุรีทางฝั่งขวาของแม่น้ำแม่กลอง จนถึง พ.ศ. ๒๔๗๖ เมื่อได้มีการยกเลิกการปกครองแบบมณฑลทั้งหมด มณฑลราชบุรีจึงถูกยกเลิกและคงฐานะเป็น "จังหวัดราชบุรี" จนถึงปัจจุบัน

สัญลักษณ์ประจำจังหวัดราชบุรี

ตราประจำจังหวัด คือ เครื่องราชกกุธภัณฑ์ของพระมหากษัตริย์ ๒ สิ่ง ได้แก่ พระแสงขรรค์ชัยศรี ประดิษฐานอยู่บนบันไดแก้ว และฉลองพระบาทคู่ประดิษฐานอยู่บนพานทอง หมายถึง เครื่องแสดงถึงความเป็นพระเจ้าแผ่นดิน

ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกกัลปพฤกษ์เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง สูง ๕-๑๕ เมตร ผลัดใบ เรือนยอดกลมหรือรูปร่มแผ่กว้างใบประกอบขนนกออกดอกเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน

ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นโมกมัน ลักษณะทั่วไป สูง ๘-๒๐ เมตร เปลือกต้นสีเทาอ่อนถึงสีน้ำตาล มีขนสั้นนุ่ม ออกดอกกระหว่างเดือน มกราคม ถึง มีนาคม

ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑. ชาติพันธุ์ จังหวัดราชบุรีมีความหลากหลายทางเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์มีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรมและประเพณีอันเป็นลักษณะเด่นของจังหวัดที่สืบทอดมาแต่โบราณกาล เพราะสภาพภูมิประเทศที่เสริมให้เมืองราชบุรีเป็นศูนย์รวมทางวัฒนธรรม เป็นเมืองที่ผู้คนจากดินแดนโพ้นทะเลและชาวพื้นเมืองหลายกลุ่มที่อาศัยอยู่บริเวณชายแดนระหว่างไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์อพยพเข้ามาตั้งรกราก ทำให้เมืองราชบุรีประกอบด้วยชนหลายเชื้อชาติรวม ๘ ชาติพันธุ์ ได้แก่ ๑) ชาวไทยพื้นถิ่นราชบุรี ๒) ชาวไทยเชื้อสายจีนราชบุรี ๓) ชาวไทยเชื้อสายเขมรราชบุรี ๔) ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงราชบุรี ๕) ชาวไทยเชื้อสายมอญราชบุรี ๖) ชาวไทยเชื้อสายลาวโสัง (โห่ง) ราชบุรี ๗) ชาวไทยเชื้อสายไทยยวนราชบุรี ๘) ชาวไทยเชื้อสายลาวเวียงราชบุรี

๒. การศึกษา จังหวัดราชบุรีมีสถานศึกษา ดังนี้ (ที่มา : วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี)

สถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่

- ๑) มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และ ศูนย์การเรียนรู้ในเมือง ตำบลดอนตะโก อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
- ๒) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตราชบุรี
- ๓) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี
- ๔) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีกักรีรัช บ้านโป่ง

สถาบันอาชีวศึกษา จำนวน ๑๑ แห่ง ได้แก่

- ๑) วิทยาลัยอาชีวศึกษาตรุนาราชบุรี
- ๒) วิทยาลัยเทคโนโลยีตราโปลีเทคนิค
- ๓) วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
- ๔) วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี แห่งที่ ๒
- ๕) วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม
- ๖) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี
- ๗) วิทยาลัยการอาชีพปากท่อ
- ๘) วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี
- ๙) วิทยาลัยการอาชีพบ้านโป่ง
- ๑๐) วิทยาลัยเทคโนโลยีบ้านโป่งบริหารธุรกิจ
- ๑๑) วิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโก บ้านโป่ง

โรงเรียน จำแนกตามสังกัดของโรงเรียน ดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จังหวัดราชบุรีอยู่ในพื้นที่ของเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี และมีเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจำนวน ๒ เขต มีโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน ๓๕๐ โรงเรียน โดยแบ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำนวน ๒๖ โรงเรียน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีทั้ง ๒ เขต จำนวน ๓๒๔ โรงเรียน โดยแบ่งพื้นที่เขตการศึกษา ดังนี้

๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๑ (สพป.ราชบุรี เขต ๑) มีพื้นที่ครอบคลุม ๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองราชบุรี อำเภोजอมบึง อำเภอบ้านคา อำเภอปากท่อ อำเภอวัดเพลง และอำเภอสวนผึ้ง มีโรงเรียนในความรับผิดชอบจำนวน ๑๗๗ โรงเรียน โดยแบ่งเป็นอำเภอเมืองราชบุรี ๔๙ โรงเรียน อำเภอปากท่อ ๔๗ โรงเรียน อำเภोजอมบึง ๓๗ โรงเรียน อำเภอสวนผึ้ง ๒๐ โรงเรียน อำเภอบ้านคา ๑๘ โรงเรียน และอำเภอวัดเพลง ๖ โรงเรียน

๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒ (สพป.ราชบุรี เขต ๒) มีพื้นที่ครอบคลุม ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอบางแพ อำเภอบ้านโป่ง และอำเภอโพธาราม มีโรงเรียนในความรับผิดชอบจำนวน ๑๔๗ โรงเรียน โดยแบ่งเป็นอำเภอโพธาราม ๕๑ โรงเรียน อำเภอบ้านโป่ง ๔๗ โรงเรียน อำเภอดำเนินสะดวก ๒๕ โรงเรียน และอำเภอบางแพ ๒๔ โรงเรียน

๓) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี (สพม.ราชบุรี) มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน ๒๖ โรงเรียน โดยแบ่งเป็น ๕ สหวิทยาเขต ได้แก่

- สหวิทยาเขตราชบุรี ๑ รับผิดชอบโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองราชบุรี (เฉพาะโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี) อำเภอจอมบึง อำเภอบ้านคา และอำเภอสวนผึ้ง

- สหวิทยาเขตราชบุรี ๒ รับผิดชอบโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองราชบุรี (ยกเว้นโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี) และอำเภอบางแพ

- สหวิทยาเขตราชบุรี ๓ รับผิดชอบโรงเรียนในเขตอำเภอดำเนินสะดวกและอำเภอดำเนินสะดวก

- สหวิทยาเขตราชบุรี ๔ รับผิดชอบโรงเรียนในเขตอำเภอบางแพและอำเภอโพธาราม (ยกเว้นโรงเรียนช่องพรานวิทยา)

- สหวิทยาเขตราชบุรี ๕ บ้านโป่ง-ช่องพราน รับผิดชอบโรงเรียนในเขตอำเภอบ้านโป่งและอำเภอโพธาราม (เฉพาะโรงเรียนช่องพรานวิทยา)

๒. **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** (อปท.) จังหวัดราชบุรีมีโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๕ โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโรงเรียนในความรับผิดชอบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี (๑ โรงเรียน) เทศบาลเมือง ๓ แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองบ้านโป่ง (๓ โรงเรียน) เทศบาลเมืองโพธาราม (๒ โรงเรียน) และเทศบาลเมืองราชบุรี (๕ โรงเรียน) เทศบาลตำบล ๓ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๑ แห่ง

๓. **สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน** (สช.) โรงเรียนเอกชนในจังหวัดราชบุรีซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีจำนวน ๓๒ โรงเรียน

๔. **โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา** จังหวัดราชบุรี มีโรงเรียนสาธิต ๒ โรงเรียน โดยอยู่ในความดูแลของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

๕. **โรงเรียนสังกัดอื่น ๆ** จังหวัดราชบุรีมีโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ๒ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตะโกปิดทอง และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน

๓. การสาธารณสุข

ข้อมูลหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๓
การจัดระดับสถานบริการสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี ตามแผนพัฒนาระบบสาธารณสุขส่วนภูมิภาค

ระดับสถานบริการ						
ระดับ A (Advance & Sophisticate Technology)	ระดับ S (Standard Level Referral Hostital)	ระดับ M (Mid-Level Referral Hostital)		ระดับ F (First Level Referral Hostital)		
		M๑	M๒	F๑	F๒	F๓
รพ.ราชบุรี	รพ.บ้านโป่ง	- รพ.โพธาราม - รพ.ดำเนินฯ		รพ.ร.จอมบึง	- รพ.ปากท่อ - รพ.บางแพ - รพ.เจ็ดเสมียน - รพ.สวนผึ้ง - รพ.วัดเพลง	รพ.บ้านคา
๑ แห่ง	๑ แห่ง	๒ แห่ง	-	๑ แห่ง	๕ แห่ง	๑ แห่ง

ที่มา : รายงานประจำปี ๒๕๖๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี

จำนวนเตียงในสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐจังหวัดราชบุรี

ลำดับ	โรงพยาบาล	ประเภท รพ. ตาม Service plan	จำนวนเตียง คิดตามกรอบ (เตียง)	จำนวนเตียงของ รพ. ที่เปิดบริการจริง (เตียง)
๑	ราชบุรี	A	๘๕๕	๘๕๕
๒	บ้านโป่ง	S	๔๒๐	๓๕๐
๓	โพธาราม	M๑	๓๔๐	๓๔๐
๔	ดำเนินสะดวก	M๑	๓๐๔	๒๗๒
๕	ปากท่อ	F๒	๖๐	๖๐
๖	จอมบึง	F๑	๖๐	๖๐
๗	สวนผึ้ง	F๒	๖๐	๖๐
๘	บางแพ	F๒	๖๐	๔๘
๙	เจ็ดเสมียน	F๒	๓๐	๓๔
๑๐	วัดเพลง	F๒	๓๐	๓๘
๑๑	บ้านคา	F๓	๓๐	๓๐
รวม			๒,๒๔๙	๒,๑๔๗

ที่มา : รายงานประจำปี ๒๕๖๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี

จำนวนสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่จังหวัดราชบุรี

ลำดับ	อำเภอ	รพศ.	รพท.	รพช.	ศสม.	รพ.สต.	รพ.สต. (ถ่ายโอน)	รวม
๑	เมืองราชบุรี	๑	-	-	๒	๒๕	๑	๒๙
๒	จอมบึง	-	-	๑	๑	๑๔	๑	๑๗
๓	สวนผึ้ง	-	-	๑	-	๙	-	๑๐
๔	ดำเนินสะดวก	-	๑	-	๑	๑๙	-	๒๑
๕	บ้านโป่ง	-	๑	-	๑	๒๔	-	๒๖
๖	บางแพ	-	-	๑	-	๙	-	๑๐
๗	โพธาราม	-	๑	๑	-	๒๗	๒	๓๑
๘	ปากท่อ	-	-	๑	-	๑๘	-	๑๙
๙	วัดเพลง	-	-	๑	-	๔	-	๕
๑๐	บ้านคา	-	-	๑	-	๙	-	๑๐
รวม		๑	๓	๗	๕	๑๕๘	๔	๑๗๘

ที่มา : รายงานประจำปี ๒๕๖๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี

จำนวนสถานประกอบการในจังหวัดราชบุรี จำแนกรายอำเภอ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

สถานประกอบการ	เมือง	บ้านโป่ง	โพธาราม	ดำเนินา	ปากท่อ	จอมบึง	สวนผึ้ง	บางแพ	วัดเพลง	บ้านคา	รวม
ร้านขายยา											
- ขายยาแผนปัจจุบัน	๘๐	๓๙	๒๙	๑๓	๘	๙	๔	๕	๓	๑	๑๙๑
- ขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจสุเสร็จ	๑๑	๖	๔	๙	๐	๒	๒	๖	๑	๓	๔๔
- ขายยาบรรจสุเสร็จสำหรับสัตว์	๑	๖	๕	๙	๑	๒	๑	๐	๐	๐	๑๔
- ขายยาแผนโบราณ	๑๐	๘	๑	๙	๑	๒	๑	๐	๐	๐	๓๑
- ผลิตภัณฑ์ยาเสพติด ประเภท ๒	๑	๑	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑๑
- ให้นำยัตดออกฤทธิ์ ประเภท ๒											
- ให้นำยัตดออกฤทธิ์ ประเภท ๓-๔	๗	๖	๖	๓	๑	๒	๐	๑	๐	๐	๒๖
สถานพยาบาลเอกชนที่มีเตียง											
- โรงพยาบาล (มีเตียง)	๓	๒	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๖
สถานพยาบาลเอกชนที่ไม่มีเตียง											
- คลินิกเวชกรรม	๕๘	๓๙	๑๕	๑๔	๒	๒	๑	๑	๒	๐	๑๓๔
- คลินิกเวชกรรมเฉพาะทาง	๒๐	๔	๒	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒๗
- คลินิกทันตกรรม	๒๘	๑๙	๘	๔	๐	๑	๐	๑	๐	๐	๖๑
- คลินิกการพยาบาลและการผดุง	๕	๑๓	๖	๘	๗	๙	๑	๒	๐	๑	๕๒
- คลินิกการผดุงครรภ์ชั้นสอง	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
- คลินิกแพทย์แผนไทย	๕	๔	๒	๑	๒	๐	๓	๐	๐	๑	๑๘
- คลินิกเทคนิคการแพทย์	๓	๓	๑	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๘
- สหคลินิก	๒	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๔
- คลินิกกายภาพบำบัด	๒	๒	๒	๓	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๙
- คลินิกแพทย์แผนไทยประยุกต์	๐	๓	๑	๑	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๖
สถานที่ผลิตอาหาร (ไม่รวมน้ำบริโภค)											
- รวมทั้งหมด	๑๒๗	๑๐๗	๑๑๕	๗๗	๒๙	๑๓	๑๗	๒๔	๑๕	๙	๕๓๓
สถานที่ผลิตน้ำบริโภค											
- รวมทั้งหมด	๔๘	๔๐	๓๔	๑๘	๑๕	๑๒	๖	๘	๔	๕	๑๙๐

ที่มา : รายงานประจำปี ๒๕๖๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี

๔. ศาสนา ประชากรในจังหวัดราชบุรีส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๙.๑๖ นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๐.๗๙ นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๐.๐๓ โดยมีวัดในพระพุทธศาสนา ๓๙๒ วัด โบสถ์ในคริสต์ศาสนา ๑๙ แห่ง และมีสถิต ๔ แห่ง

๕. ประเพณีวัฒนธรรม อาทิ

๑) ประเพณีกินข้าวห่อ หรือ อั้งหมีถ่อง เป็นพิธีสู่ขวัญจัดขึ้นในช่วงเดือนเก้า ชาวกะเหรี่ยงถือว่าเดือนเก้าเป็นเดือนไม่ดี บรรดาวิญญาณชั่วร้ายจะออกหากินและกินขวัญ ทำให้เจ็บป่วยหรืออาจถึงแก่ชีวิต พิธีนี้นิยมจัดในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ ในพิธีมีการต้มข้าวห่อ เลี้ยงข้าวห่อ ในวันต้มข้าวห่อนี้จะมีพิธีสู่ขวัญด้วย เริ่มด้วยการเคาะไม้เป่าแคน เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน จากนั้นผู้เฒ่าผู้แก่ในครอบครัวจะใช้เชือกแดงผูกข้อมือให้ลูกหลานเพื่อความเป็นสิริมงคล ความเป็นมาของเทศกาลเดือนเก้า อั้งหมีถ่อง หรือ ประเพณีกินข้าวห่อ บ้านโป่งกระทั่งบนตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

๒) งานวัฒนธรรมประเพณีไทยตะนาวศรี สวนผึ้ง ราชบุรี ณ สนามหน้าที่ว่าการอำเภอ สวนผึ้ง กิจกรรมภายในงานมีประกวดรีวขบวนแห่ของชาวไทยตะนาวศรี การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน แสดงวิถีชีวิตของชนเผ่า การประกวดการแต่งกายของชนเผ่า การประกวดร้องเพลง การประกวดธิดาไทยตะนาวศรี การประกวดพืชผักผลไม้ มหรสพต่าง ๆ และจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ OTOP

๓) ราชบุรีไชน่าทาวน์ วันจัดงานช่วงตรุษจีนของทุกปี ณ บริเวณหน้าสถานีตำรวจภูธรเมืองราชบุรี ถนนอัมรินทร์และถนนวรเดช ตลอดสาย ทั้งนี้เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดราชบุรี ส่งเสริมการท่องเที่ยว กระตุ้นเศรษฐกิจ และส่งเสริมรายได้ให้กับประชาชนจังหวัดราชบุรี

๔) งานสืบสานประเพณีวันสงกรานต์ อำเภอเมืองราชบุรี วันจัดงาน ๑๓ - ๑๕ เมษายน สถานที่จัดงานภายในเขตเทศบาลเมืองราชบุรี หน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติราชบุรี บริเวณวัดโขลงสุวรรณคีรี ณ วิหารจตุรมุขพระสี่มุมเมือง ยอดเขาแก่นจันทน์

ข้อมูลด้านแรงงาน

(ที่มา : รายงานสถานการณ์ด้านแรงงานจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๔ (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๔)

ประชากรและกำลังแรงงาน ข้อมูลของสำนักงานสถิติจังหวัดราชบุรี เป็นการรายงานผลการสำรวจในจังหวัดราชบุรี ไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๔ มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๘๐๓,๑๕๐ คน พบว่าเป็นผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี จำนวน ๑๓๑,๗๐๗ คน (ร้อยละ ๑๖.๔) และประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปจำนวน ๖๗๑,๔๔๓ คน (ร้อยละ ๘๓.๖) ของประชากรทั้งหมด เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน ๔๖๗,๕๑๐ คน (ร้อยละ ๖๙.๖) แยกเป็นผู้มีงานทำ ๔๕๙,๘๕๙ คน (ร้อยละ ๖๘.๕) ผู้ว่างงานจำนวน ๗,๔๘๑ คน (ร้อยละ ๑.๑) ส่วนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน ๒๐๓,๙๓๓ คน (ร้อยละ ๓๐.๔)

การมีงานทำ ผู้มีงานทำในจังหวัดราชบุรี จำนวน ๔๕๙,๘๕๙ คน (ร้อยละ ๖๘.๕) เป็นผู้มีงานทำในภาคเกษตร จำนวน ๑๔๒,๙๔๕ คน (ร้อยละ ๓๑.๑) นอกภาคเกษตร โดยทำงานในสาขาการขนส่ง และการขายปลีก การซ่อมแซม ยานยนต์ และรถจักรยานยนต์ จำนวน ๘๑,๙๕๑ คน (ร้อยละ ๑๗.๘) รองลงมาคือ สาขาการผลิตมากที่สุดจำนวน ๘๑,๖๙๘ คน (ร้อยละ ๑๗.๘) และผู้มีงานทำส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๙๖,๐๗๒ คน (ร้อยละ ๒๐.๙) รองลงมาคือ ต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน ๙๐,๓๗๙ คน (ร้อยละ ๑๙.๗)

การว่างงาน พบว่าประชากรจังหวัดราชบุรีมีผู้ว่างงานประมาณ ๗,๔๘๑ คน (ร้อยละ ๑.๑) ของผู้มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ซึ่งลดลงจากไตรมาสที่แล้วที่มีอัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ ๑.๗ สืบเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-๑๙ ทำให้สถานการณ์เปลี่ยนแปลง คนว่างงานเพิ่มขึ้นและลดลงอย่างต่อเนื่องเมื่อพิจารณาจากผู้ว่างงาน จำแนกตามเพศแล้ว พบว่า เพศชายมีจำนวนว่างงานมากกว่าหญิง โดยเพศชายมีอัตราการว่างงาน ๕,๐๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๖ และหญิงจำนวน ๒,๔๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๗

แรงงานนอกระบบปี ๒๕๖๓ จากข้อมูลสถิติแรงงานนอกระบบจังหวัดราชบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๒๖,๔๖๕ คน แยกเป็นเพศชาย จำนวน ๑๑๙,๖๖๖ คน (ร้อยละ ๕๒.๘) และหญิงจำนวน ๑๐๖,๗๙๙ คน (ร้อยละ ๔๗.๑) เป็นผู้มีช่วงอายุ ๑๕-๑๙ ปี จำนวน ๔,๒๔๗ คน (ร้อยละ ๑.๘) ช่วงอายุ ๒๐-๒๔ ปี จำนวน ๑๔,๑๓๑ คน (ร้อยละ ๖.๒) และอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๐,๘๒๕ คน (ร้อยละ ๒๒.๔) และส่วนใหญ่จะทำงานนอกภาคเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน ๑๓๒,๐๒๖ คน (ร้อยละ ๕๘.๒) รองลงมาคือการขายส่ง การขายปลีก จำนวน ๔๘,๙๒๓ คน (ร้อยละ ๒.๑) ทั้งนี้ แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา มีจำนวน ๖๒,๔๔๐ คน (ร้อยละ ๒๗.๕) รองลงมาคือระดับประถมศึกษาจำนวน ๕๖,๔๘๑ คน (ร้อยละ ๒๔.๙) ตามลำดับ

การใช้แรงงานต่างด้าว จำนวนคนต่างด้าวถูกกฎหมายที่ได้รับอนุญาตทำงานในจังหวัดราชบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น ๑,๙๓๘ คน แยกเป็นประเภทชั่วคราว (มาตรา ๙) จำนวน ๖๙ คน ประเภทส่งเสริมการลงทุน (มาตรา ๑๒) จำนวน ๔ คน ประเภทชนกลุ่มน้อย (มาตรา ๑๓) จำนวน ๑๑๓ คน ประเภทนำเข้า (MOU) จำนวน ๑,๐๘๙ คน และประเภทนำเข้า/พิสูจน์สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) จำนวน ๖๖๓ คน ส่วนแรงงานต่างด้าว ที่ได้รับอนุญาตทำงานตามรายงานสถานการณ์ด้านแรงงานจังหวัดราชบุรี ไตรมาสที่ ๒ ปี ๒๕๖๔ (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๔) หน้า ๑๑ มติ ครม. ๓ สัญชาติ ๑ คือ พม่า ลาว และกัมพูชา มีจำนวน ๘,๗๑๐ คน แยกเป็นพม่า จำนวน ๗,๙๘๑ คน ลาว จำนวน ๒๒๙ คน และกัมพูชา จำนวน ๕๐๐ คน

แรงงานไทยในต่างประเทศ ในช่วงไตรมาสที่ ๒ ปี ๒๕๖๔ (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๔) ไม่มีผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศ และจำนวนแรงงานไทยในจังหวัดราชบุรีที่ได้รับอนุญาตเดินทางไปทำงานต่างประเทศ โดยจำแนกวิธีการเดินทางโดยวิธี Re-Entry จำนวน ๕ คน (ร้อยละ ๗๑.๔๓) และเดินทางด้วยตนเองจำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๒๘.๕๗)

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดราชบุรี ๓๑๕ บาทต่อวัน ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓-ปัจจุบัน

โครงสร้างพื้นฐาน

๑. การไฟฟ้า

จังหวัดราชบุรี มีหน่วยงานดำเนินการจัดหา จัดจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้กับประชาชนภาคที่อยู่อาศัย ภาคธุรกิจอุตสาหกรรม และภาคเกษตรกรรม ขยายเขตครอบคลุมพื้นที่ทั้ง ๑๐ อำเภอ โดยมีผู้ใช้ไฟฟ้ารวมทั้งหมด ๒๕๕,๐๓๑ ครัวเรือน และมีครัวเรือนที่อยู่ระหว่างขอใช้ไฟฟ้า ๑,๙๑๘ ครัวเรือน

๒. การประปา

จังหวัดราชบุรี มีการประปาส่วนภูมิภาคให้บริการน้ำประปา จำนวน ๔ แห่ง ประกอบด้วย การประปาส่วนภูมิภาคสาขาราชบุรี การประปาส่วนภูมิภาคสาขาบ้านโป่ง การประปา ส่วนภูมิภาคสาขาปากท่อ และการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสวนผึ้ง ครอบคลุมพื้นที่ ๙ อำเภอ ยกเว้นอำเภอบ้านคา ที่ยังไม่มีระบบการประปาส่วนภูมิภาค

๓. การคมนาคม

จังหวัดราชบุรีอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร เป็นระยะทางประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร เดินทางได้สะดวกทั้งทางรถยนต์ส่วนตัว รถโดยสารประจำทาง และรถไฟ ดังนี้

๑) การเดินทางจากกรุงเทพมหานคร

(๑) รถยนต์ส่วนตัว

- (๑.๑) เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) จากบางแค - อ้อมน้อย - อ้อมใหญ่ - นครชัยศรี - นครปฐม - ราชบุรี ระยะทางทั้งหมดประมาณ ๑๐๔ กิโลเมตร
- (๑.๒) เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๓๘ (ถนนบรมราชชนนี) จากกรุงเทพฯ - พุทธมณฑล - นครชัยศรี มาบรรจบเข้าเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) บริเวณอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จากนั้นใช้ถนนเพชรเกษมตรงไปตัวเมืองราชบุรี ระยะทางทั้งหมดประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร
- (๑.๓) เส้นทางหลวงเอเชียสาย ๒ (AH๒) หรือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๕ สายธนบุรี - ปากท่อ (ถนนพระราม ๒) มาบรรจบเข้าเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) บริเวณแยกวังมะนาว อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี จากนั้นใช้ถนนเพชรเกษมเข้าตัวเมืองราชบุรีระยะทางทั้งหมดประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร

(๒) รถโดยสารประจำทาง

บริษัท ขนส่ง จำกัด มีบริการเดินรถจากสถานีขนส่งสายใต้ใหม่ (แห่งที่ ๒) ไป - กลับ จังหวัดราชบุรีทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๒ ชั่วโมง โดยมีหลายเส้นทาง ได้แก่

กรุงเทพฯ - ราชบุรี	ระยะทาง	๑๐๙	กิโลเมตร
กรุงเทพฯ - พุทธมณฑล - ราชบุรี (ม.๑ข)	ระยะทาง	๙๙	กิโลเมตร
กรุงเทพฯ - พุทธมณฑล - ราชบุรี (ม.๒)	ระยะทาง	๙๙	กิโลเมตร
กรุงเทพฯ - โพธาราม	ระยะทาง	๘๕	กิโลเมตร
กรุงเทพฯ - บ้านโป่ง (ม.๑ข)	ระยะทาง	๗๘	กิโลเมตร
กรุงเทพฯ - บ้านโป่ง (ม.๒)	ระยะทาง	๖๘	กิโลเมตร
กรุงเทพฯ - ดำเนินสะดวก	ระยะทาง	๙๖	กิโลเมตร
กรุงเทพฯ - จอมบึง	ระยะทาง	๑๒๖	กิโลเมตร

(๓) รถไฟ

การรถไฟแห่งประเทศไทยมีบริการรถไฟสายใต้ ออกจากกรุงเทพมหานคร สถานีรถไฟหัวลำโพง และสถานีรถไฟธนบุรี (บางกอกน้อย) ทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๒ ชั่วโมง โดยผ่านอำเภอ บ้านโป่ง โพนาราม เมืองราชบุรี และอำเภอปากท่อโดยมีระยะทางดังนี้

กรุงเทพฯ – บ้านโป่ง	ระยะทาง	๘๔ กิโลเมตร
กรุงเทพฯ – โพนาราม	ระยะทาง	๙๘ กิโลเมตร
กรุงเทพฯ – เมืองราชบุรี	ระยะทาง	๑๑๗ กิโลเมตร
กรุงเทพฯ – ปากท่อ	ระยะทาง	๑๓๕ กิโลเมตร
และมีรถไฟแยกจากอำเภอบ้านโป่งไปจังหวัดกาญจนบุรี ระยะทาง ๔๙ กิโลเมตร		

๒) การเดินทางระหว่างจังหวัดราชบุรีไปยังจังหวัดใกล้เคียง

นอกจากนี้ จากสถานีขนส่งราชบุรีมีรถโดยสารไป – กลับยังจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม ดังนี้

ราชบุรี – สมุทรสงคราม	ระยะทาง	๔๙	กิโลเมตร
ราชบุรี – สมุทรสงคราม (ข)	ระยะทาง	๔๕	กิโลเมตร
ราชบุรี – สมุทรสงคราม (ค)	ระยะทาง	๓๘	กิโลเมตร
ราชบุรี – กาญจนบุรี (ม.๒)	ระยะทาง	๙๔	กิโลเมตร
ราชบุรี - กาญจนบุรี (ม.๓)	ระยะทาง	๙๔	กิโลเมตร

ระยะทางจากอำเภอเมืองราชบุรีไปยังอำเภอต่างๆ ของจังหวัดราชบุรี

อำเภอบ้านโป่ง	ระยะทาง	๔๑	กิโลเมตร
อำเภอโพนาราม	ระยะทาง	๒๕	กิโลเมตร
อำเภอดำเนินสะดวก	ระยะทาง	๒๓	กิโลเมตร
อำเภอปากท่อ	ระยะทาง	๒๕	กิโลเมตร
อำเภอจอมบึง	ระยะทาง	๓๐	กิโลเมตร
อำเภอบางแพ	ระยะทาง	๒๘	กิโลเมตร
อำเภอสวนผึ้ง	ระยะทาง	๕๕	กิโลเมตร
อำเภอบ้านคา	ระยะทาง	๕๘	กิโลเมตร
อำเภอวัดเพลง	ระยะทาง	๑๗	กิโลเมตร